

Voortgangsrapportage Grote Projecten PS feb/mrt/apr 2022

Natuurpakket Westerschelde (NPW)

Algemeen

Project:	Programma Natuurpakket Westerschelde
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	februari-maart-april 2022
Status:	Definitief
Datum:	17-5-2022
Bestuurlijk opdrachtgever:	mevr. drs. A. Pijpelink

Korte omschrijving

Het programma tot het realiseren van minimaal 600 ha estuariene natuur volgens het Convenant Rijk-Provincie (2005) over de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010.

Het Programma Natuurpakket Westerschelde omvat de volgende projecten:

- a) Hertogin Hedwigepolder (350 ha)
- b) Uitbreiding Zwin (22 ha)
- c) Middengebied Waterdunen (121 ha) en Perkpolder (35 ha)
- d) Buitendijks (5 deelprojecten 130 ha)
- e) Landbouw-flankerend beleid (subsidie € 8,4 miljoen en grondruilbank € 4,6 miljoen)
- f) Overige afspraken (Grenspark Groot Saeftinghe, impuls Hulst, Landschapspark Zwinstreek, impuls Sluis, Sloe-/Tractaatweg, monitoring).

Achtergrond

Voortgang algemeen

In het afgelopen kwartaal zijn de werkzaamheden bij Bath en Ossensisse afgerond en is er 53 hectare nieuwe estuariene natuur opgeleverd. Het totaal aantal gerealiseerde hectares komt daarmee op 170. De overige 488 hectares zijn in uitvoering.

Bij Extra Toelichting wordt op hoofdlijnen ingegaan op de afzonderlijke projecten.

Relevante besluiten

GS	7 oktober 2005 Voorstel GS invulling Schelde Estuarium. Ingekomen brieven van ministerie EZ/LNV van 26 januari 2013 en 14 november 2016 inzake wijziging convenant.
----	--

Ingekomen brief van ministerie LNV van 11 januari 2018 inzake goedkeuring van het voorstel tot herijking.

PS Besluit 7 oktober 2005 Voorstel PS invulling Schelde Estuarium
Besluit 30 januari 2006 Convenant Rijk en Provincie Natuurpakket Westerschelde

Voortgang per projectfase

Projectfase	% gereed	Begin	Eind
Initiatiefase	100	17-12-2004	30-01-2006
Definitiefase	100	31-01-2006	26-06-2013
Ontwerpfase	100	01-01-2008	31-10-2018
Vorbereidingsfase	97	01-01-2013	31-12-2022
Realisatiefase	26	01-01-2013	31-12-2024
Nazorgfase	5	14-10-2015	31-12-2025

Geld (huidige status)

Geld (vorige status)

Geld

Voor de uitvoering van NPW is door het Rijk in totaal € 155,7 miljoen budget beschikbaar gesteld. Op 2 juli 2021 heeft de minister van LNV schriftelijk ingestemd met de Meerjarenkostenraming (MJKR) 2021 en het Jaarverslag 2020. Daarbij is tevens ingestemd met de afspraken over de nazorgfase. Per 31 december 2021 is op basis van de jaarcijfers 2021 van het budget € 122,6 miljoen uitgegeven. Er resteert nog een werkbudget van € 33,1 miljoen voor de resterende uitvoerings- en nazorgperiode 2022-2025.

Op 23 december jl. heeft Vlaanderen een bedrag van € 7.922.773 (tweede tranche vergoeding grondverwerving) overgemaakt naar de NPW rekening bij het Nationaal Groenfonds en conform de aanwijzing hiertoe door LNV, toegevoegd aan het resterende NPW-budget van € 33,1 miljoen. Dit

bedrag blijft gereserveerd voor de uitvoering van de onderdelen natuurherstel inclusief monitoring en de regionale ontwikkelingsplannen (o.m. Grenspark Groot Saeftinghe en het Landschapspark Zwinsteeck). De verwachting is dat het budget voldoende is voor de realisatie van het programma en de monitoring, inclusief de projecten binnen het Grenspark Groot Saeftinghe en het Landschapspark Zwinstreek, waarvoor bij de goedkeuring van de MJKR 2021 budgetten beschikbaar zijn gesteld door GS.

Er is principaal cassatieberoep ingesteld tegen het vonnis van de Rechtbank inzake de schadeloosstellingsprocedure Hedwige-Prosperproject. Door de Staat is incidenteel cassatieberoep ingesteld. Op 11 februari 2022 heeft de Advocaat Generaal (A-G) zijn advies aan de Hoge Raad (HR) uitgebracht. Door de A-G is geadviseerd om de het cassatieberoep van De Cloedt te verwerpen (c.q. niet ontvankelijk te verklaren). De Hoge Raad heeft laten weten dat hij verwacht op 9 september 2022 uitspraak te doen. Het is nog mogelijk dat het schadeloosstellingsbedrag wijzigt als gevolg van de lopende juridische procedure bij de Hoge Raad. Om met Vlaanderen de financiële eindafrekening op te kunnen maken moet de uitkomst van deze procedure worden afgewacht.

Organisatie (huidige status)

Organisatie (vorige status)

Organisatie

Het NPW is een programma-aanpak die de Provincie uitvoert voor het Rijk op basis van een convenant met het Rijk. Binnen de Provincie Zeeland is een programmastructuur geformeerd van voldoende omvang en kwaliteit voor de uitvoering van de NPW-projecten. De feitelijke uitvoering van de NPW-projecten wordt in belangrijke mate met en door externe partners gedaan: het Hedwige-Prosperproject door de Vlaamse Waterweg NV. De projecten Bath, Ossensisse en de eerste fase van Zimmerman zijn door Rijkswaterstaat (Projectorganisatie Waterveiligheid) uitgevoerd. Fase 2 en 3 zullen door het team van NPW in de komende jaren worden uitgevoerd. Het project Waterdunen voert de Provincie zelf uit. Voor het samenwerkingsverband Grenspark Groot Saeftinghe is een grensoverschrijdende samenwerking getekend met de volgende partners: Stichting Het Zeeuwse Landschap, gemeente Hulst, Port of Antwerp, Maatschappij Linkerschelde Oever, Vlaamse Waterweg NV, Agentschap Natuur en Bos, Natuurpunt, gemeente Beveren, EGTS en provincie Oost Vlaanderen. Het grensoverschrijdende Landschapspark Zwinsteeck is in voorbereiding samen met de provincie West Vlaanderen en diverse andere lokale en regionale overheden en stakeholders.

Risico (huidige status)

Risico (vorige status)

Risico

Overeenkomstig de afspraken rond grote projecten worden ieder kwartaal de risicodossiers geactualiseerd op project- en programmaniveau.

Er is door de voormalige eigenaar van de Hedwigepolder een verzoek tot herziening van het Rijksinpassingsplan Hedwigepolder ingediend bij de Raad van State, dit in verband met PFAS problematiek. Op verzoek van de Raad van State zijn hierop schriftelijke reacties ingediend namens de ministeries van I&W, LNV, BZK, de provincie Zeeland, RWS, MOW en de Vlaamse Waterweg. De zittingsdatum is nog niet bepaald. Omdat de uitspraak op dit verzoek nog enige tijd op zich zal laten wachten (zo heeft de Raad van State aangegeven), heeft de voormalige eigenaar eind april een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend waarbij hij de Raad van State vraagt om de uitspraak uit 20214 ten aanzien van het Rijksinpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten te schorsen. In het Zimmermanproject heeft de rechtbank omtrent de gedoogplicht uitspraak gedaan waarbij de gedoogplicht is bevestigd. Er is hoger beroep ingesteld bij de Raad van State en het verweerschrift is ingediend.

Parallel hieraan is herhaaldelijk gestreefd naar minnelijke schikking met de eigenaar van een deel van de gronden die benodigd zijn voor het Zimmermanproject. Dit heeft nog niet tot overeenstemming geleid.

Op dit moment is binnen de MJKR naar verwachting voldoende financiële ruimte gereserveerd voor het opvangen van de in de risicodossiers genoemde risico's.

De financiële consequenties van risico's omtrent PFAS zijn daarbij buiten beschouwing gelaten omdat GS van mening is dat eventuele gevolgen daarvan voor het rijk zijn. Onderkend wordt dat er bestuurlijke en maatschappelijke discussie is over PFAS en er een relatie is met het project.

Tegelijkertijd betreft het problematiek die grotendeels buiten de invloedssfeer van de provincie ligt. Eind april heeft de minister voor Natuur en Stikstof in haar brief aan provincie Zeeland aangegeven dat vele onderzoeken en adviezen de noodzaak van de natuurontwikkeling voor de internationale biodiversiteit benadrukken. De eerdere ingebrekestelling door de Europese Commissie uit 2012 onderstreept nog eens de urgentie om het project uit te voeren. Uit de brief blijkt dat het rijk als opdrachtgever blijft bij haar standpunt dat de natuurontwikkeling in het Hedwigeproject past binnen de regelgeving zodat er geen aanleiding is om het project te wijzigen. Hierdoor is de status van de risico's verschoven van groen naar oranje.

Binnen het NPW-pakket houdt de PFAS problematiek de volle aandacht. Hergebruik van grond kan plaatsvinden binnen de geldende normen (handelingskader PFAS). Het materiaal uit de buitendijkse Scheldeschorren met hogere concentraties PFAS wordt afgevoerd naar het Rijksdepot in het Hollands Diep. Deltares heeft op 2 november jl. een notitie opgeleverd, met twee aanbevelingen hoe om te gaan met de PFAS problematiek en het NPW pakket. Hieraan is c.q. wordt invulling gegeven.

Daarnaast is extra onderzoek uitgevoerd naar de huidige waarden in het Hedwigegebied en wordt er momenteel onderzoek verricht naar het PFAS gehalte in nieuw aangeslibd materiaal in de nabijheid van het Hedwigegebied. Aan de minister van LNV is schriftelijk het verzoek overgebracht om te garanderen dat de kwaliteit van de landbodem niet verslechtert met PFAS.

In de brief van 2 februari jl. aan PS is hier nader op ingegaan.

Kwaliteit (huidige status)

Kwaliteit (vorige status)

Kwaliteit

Het beoogde effect van het programma NPW is het ontstaan van minimaal 600 hectare estuariene natuur. Na de inrichting van de geplande hectares in de NPW projecten zal de natuur zich gedurende een langere periode ontwikkelen tot de gewenste kwaliteit. De verschillende vormen van inrichting zoals nieuwe buitendijkse en binnendijkse natuur en kwaliteitsverbetering van bestaande natuur

leveren een andere natuurkwaliteit op. Zo levert één hectare nieuwe buitendijkse natuur een andere natuurwaarde op dan één hectare binnendijkse natuur. Daarom zijn alle hectares in het programma herijkt op basis van de verwachte natuurwaarde. Met de realisatie van het actuele programma NPW worden 658 hectare herijkte of gewogen estuariene natuur ingericht. Hiermee is een garantiebuffer gecreëerd om bij een tegenvallende natuurontwikkeling toch het afgesproken doel van minimaal 600 hectare te realiseren.

Op dit moment is 170 hectare estuariene natuur gerealiseerd en is 488 hectare in uitvoering. Een groot deel van de hectares is gekoppeld aan de uitvoering van de werkzaamheden in het Hedwigeproject. Eind vorig jaar heeft de aannemer aan de Vlaamse Waterweg de nota opgeleverd met het plan en de planning voor de laatste fase van het project, waarin de Scheldedijk en de Sieperdadijk verwijderd worden. Met het Waterschap zijn afspraken gemaakt over de toetsing van de nieuwe dijk zodat eind 2022 de Schelde- en Sieperdadijk zo ver kunnen worden afgegraven dat Scheldewater in en uit de polder zal stromen. Voor de uitkijktoren die gepland staat op de heuvel is een voorlopig ontwerp gemaakt. De nieuw te bouwen radartoren van de Schelderadarketen/RWS is daar in geïntegreerd.

De werkzaamheden bij Bath en Ossensisse zijn afgerond. In het Zimmermanproject is de aannemer gereed met de aanleg van de eerste fase van de eerste strekdam (dit is de strekdam die geen onderdeel vormt van de nog lopende gedoogprocedure).

Voor de gerealiseerde projecten Perkpolder, Baalhoek en Knuitershoek geldt dat het sedimentatieproces conform verwachting goed op gang gekomen is. Het is nog te vroeg om te bepalen hoe het gebied rondom de gerealiseerde projecten Bath en Ossensisse zich ontwikkelt. Voor het Zwin geldt dat het gebied in februari 2019 in werking is getreden. Jaarlijks wordt er een monitoringsrapportage opgesteld over de gerealiseerde projecten.

Informatie (huidige status)

Informatie (vorige status)

Informatie

Binnen het programma is de informatiestroom zowel ambtelijk als bestuurlijk geborgd door diverse overlegstructuren, zowel intern bij de Provincie als extern met het Ministerie van LNV.

Tijd (huidige status)

Tijd (vorige status)

Tijd

De Provincie Zeeland heeft in 2006 de uitvoeringstaak voor het Natuurpakket Westerschelde (NPW) in opdracht van het ministerie van LNV op zich genomen. De looptijd van het programma is vastgesteld tot en met 2022 met een afspraak over de nazorgfase (2025). Binnen die periode zullen de projecten worden uitgevoerd.

Op 22 juni 2021 heeft de Provincie Zeeland de MJKR 2021, het jaarverslag 2020 en de afspraken over de nazorgfase na afloop van het convenant naar het ministerie van LNV gestuurd. De afspraken over de nazorgfase gaan over de afronding van de buitendijkse projecten, het Hedwigeproject en het Grenspark, Landschapspark Zwinstreek, de financiële afrekening, de vervreemding van de grondportefeuille en de begeleiding van de monitoring. Het Rijk heeft op 2 juli 2021 schriftelijk ingestemd met de MJKR 2021, het jaarverslag over 2020 en de nazorgafspraken.

Legenda beheersaspecten

		Geen indicatie
G	Groen	Volgens planning
O	Oranje	Dreigt te overschrijden
R	Rood	Planning overschreden

Extra toelichting

Momenteel is 170 hectare nieuwe estuariene natuur opgeleverd. 488 hectares zijn in uitvoering.

Hieronder wordt op hoofdlijnen ingegaan op de afzonderlijke projecten.

1. Hedwigeproject

Het werk voor de inrichting van de Hedwigepolder verloopt voortvarend en zoals het er nu naar uitziet, is het project in de loop van 2023 afgerond.

De omgevingsvergunning afwijking inpassingsplan ten behoeve van de panoramaheuvel en uitkijktoren is definitief. De grond die vrijkomt bij het afgraven van de dijk wordt niet afgevoerd en wordt verwerkt in de Panoramaheuvel. Dit zorgt er, in combinatie met het hoge aantal werkbare dagen in de afgelopen periode, voor dat het daadwerkelijk terugbrengen van eb en vloed, volgens planning van de aannemer in het najaar van dit jaar al kan plaatsvinden. In december 2021 heeft de aannemer het plan opgeleverd voor de laatste fase van het project, waarin de Scheldedijk en de Sieperdadijk verwijderd worden. De fase start nadat het waterschap de nieuwe dijk heeft getoetst en goedgekeurd.

Het waterschap heeft volgens de watervergunning voor het Hedwige-Prosperproject (verleend door Rijkswaterstaat) de taak om de nieuwe dijk te toetsen en goed te keuren. De toets is begin december 2021 gestart en is uitgevoerd door Witteveen+Bos. Het Waterschap heeft, als verantwoordelijke voor de beoordeling, het opstellen van het rapport begeleid. Ook de Vlaamse Waterweg en Provincie Zeeland waren hierbij betrokken. Eind februari is de toets afgerond met een robuust veiligheidsoordeel. Goedkeuring door het Waterschap is de volgende stap.

Tegelijkertijd loopt er een wettelijke beoordeling van het hele normtraject Terneuzen – Vlaamse grens die wordt afgerond met een zogenaamde conformiteitsverklaring door de Inspectie voor de Leefomgeving en Transport (ILT). De nieuwe dijk in het Hedwige-Prosperproject is onderdeel van dit traject. Dat leverde een ingewikkelde discussie op. Aan de ene kant was het voor de ecologie en waterveiligheid nodig om de werken in het Hedwige-Prosperproject voort te kunnen zetten. Anderzijds

heeft de conformiteitsverklaring voor het normtraject ook zijn tijd nodig. Het overleg hierover heeft plaatsgevonden onder externe begeleiding en heeft geleid tot een oplossing die alle betrokken partijen (waterschap, Vlaamse Waterweg, Provincie Zeeland, Rijkswaterstaat) kunnen aanvaarden en waarbij de waterveiligheid steeds gegarandeerd is en tegelijkertijd het wettelijk voorgeschreven ILT-traject goed doorlopen kan worden. Hierdoor zijn claims en ander ongemak en onwenselijke situaties voorkomen.

Het stappenplan waarover partijen het eens zijn geworden, ziet er als volgt uit. Het Waterschap heeft toestemming gegeven om de huidige dijk af te graven tot 6,3 m NAP. De hoogte is in lijn met een eerdere toestemming om een gedeelte van de Sieperdadijk af te graven om materiaal van de oude dijk, te verwerken in de nieuwe dijk. Tegelijkertijd worden grasbekleding en het aanbrengen van stortsteen afgerond. De formele goedkeuring van de dijk volgt volgens planning halverwege mei. De planning is dat het getij terugkomt in het gebied voordat het stormseizoen van start gaat en de rugstreeppad aan zijn winterslaap begint. Hiervoor is een vervangend leefgebied naast de Hedwigepolder ingericht.

Op de nieuwe primaire kering is een informatiecontainer geplaatst waar de bezoekers informatie krijgen over het project en de afronding van het project.

Voor de uitkijktoren die gepland staat op de heuvel is een definitief voorlopig ontwerp gemaakt, de nieuw te bouwen radartoren van de Schelderadarketen/RWS is daar in geïntegreerd. Gebleken is dat de integratie kan passen en er zeker efficiencywinst is te behalen bij een gezamenlijke uitvoering.

Met Stichting Het Zeeuwse Landschap loopt het gesprek over de overdracht van het beheer.

Gezamenlijk wordt de overdracht vormgegeven en afspraken vastgelegd. In een overeenkomst krijgen de genoemde onderwerpen een plek en worden de gemaakte afspraken vastgelegd. Vervolgens kan het toekomstig beheer worden overgedragen aan HZL. Planning is om medio dit jaar een concept overeenkomst klaar te hebben om deze vervolgens eind 2022 definitief te maken. Ook met RWS (I&W) is het overleg gestart over de rol van RWS in de beheerfase van het project.

De realisatie van het veldstation is in volle gang. De palen zijn geplaatst en de vloer is aangebracht. In januari zijn de eerste wanden geplaatst. De laatste werkzaamheden aan de buitenkant van het veldstation worden de komende week afgerond. Daarna wordt, vanwege het broedseizoen, alleen nog binnen gewerkt. Na de zomer wordt het veldstation opgeleverd en overgedragen aan het Zeeuws Landschap.

2. Uitbreiding Zwin

Met het Waterschap zijn afspraken ten aanzien van het beheer van de dijk vastgelegd en zal de monitoring worden opgevolgd.

Er is onderzoek gedaan naar de erosie van de dijk. Hieruit blijkt dat extra maatregelen nodig zijn zoals steenbestorting. Hierover is, na bestuurlijk overleg, overeenstemming met het Waterschap bereikt. Het Waterschap neemt de uitvoeringskosten voor haar rekening.

Bij de monitoring van de grondwaterpeilen en het zoutgehalte is gebleken dat er een opwaartse verschuiving van de overgang van zoet naar zout grondwater plaats vindt. Dit kan verzilting in de hand werken en daarom is een analyse gemaakt van de huidige situatie en wordt momenteel bekeken welke beheersmaatregelen aanvullend nodig zijn. De analyse en de mogelijke aanpak is inmiddels beschikbaar. Met één van de direct omwonenden is hierover contact geweest en zijn afspraken gemaakt. De andere direct betrokkenen worden eveneens benaderd. Ambtelijk is overeenstemming met het Waterschap over de aanpak. Voor de aanvullende maatregelen is budget beschikbaar.

3. Middengebied.

In het project Waterdunen is in oktober 2021 het eerste wandelpad geopend, in december 2021 zijn de overige wandelpaden in het natuurgebied geopend en is de grond ten behoeve van de bouw van het recreatiepark aan de recreatieondernemer Molecaten overgedragen. Op dit moment wordt er gewerkt aan de overdracht van de natuurgronden aan de toekomstig beheerder HZL.

In het Zimmermanproject is de eerste fase van de eerste strekdam gereed. Voor de aanleg van de twee overige strekdammen op het particuliere eigendom heeft de rechtbank Noord-Holland een uitspraak gedaan over de gedoogprocedure. Het ingediende beroep is gegrond verklaard maar de rechtsgevolgen zijn in stand gelaten waardoor de gedoogplicht van kracht blijft. Vervolgens is begin januari 2022 hoger beroep ingediend. Parallel hieraan blijft het streven erop gericht om tot minnelijke overeenstemming te komen met de eigenaar van een deel van de gronden die benodigd zijn voor het

Zimmermanproject. Het contract tussen de POW en de aannemer liep tot 1 oktober 2021. Inmiddels heeft de Provincie Zeeland onder voorbehoud van het verloop van de gedoogprocedure zelf aanvullend opdracht verleend voor de laatste twee strekdammen.

De pilot bij het Schor van Waarde wordt niet vervolgd i.v.m. de hoge afvoerkosten van de vrijkomende grond.

4. Nevenopgaven

Het NPW heeft enkele belangrijke maatschappelijke effecten in de vorm van regionale impuls voor de gemeenten Hulst en Sluis, de ontwikkeling van het Grenspark Groot Saeftinghe, het grensoverschrijdende Landschapspark Zwinstreek en de inzet van Landbouw Flankerend Beleid waarbij de inzet gericht is op volhoudbare landbouw.

4.1. Grenspark Groot Saeftinghe

Er lopen twee projecten binnen de Regiodeal “Zeeuwen zelf aan Zet”. Aan de Scheldekust zijn de definitieve schetsontwerpen afgerond voor Walsoorden, Zeedorp en Emmadorp. Deze zijn omgezet naar definitieve ontwerpen en gaan richting uitvoering in 2022/2023. De planologische procedures lopen gelijk op. De definitieve schetsontwerpen voor Paal, Kreverhille en Baalhoek volgen dit jaar met een geplande realisatie in 2023.

Met Vernieuwing Landbouw wordt samen met de partners van het grenspark en de boeren uit de regio gewerkt aan de invulling van volhoudbare en natuurinclusieve landbouw in het Grenspark. Poldernatuur en ANV Groene Oogst zijn nauw betrokken en gestart met het Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan (NIZB). HZL werkt hier ook aan mee en verzorgt advies en de monitoring. In twee gebieden worden diverse pilots uitgevoerd. De beschikbare ruilgronden van het kavelruilbureau worden zoveel als mogelijk ingezet om de maatregelen te kunnen stimuleren. Met de partners wordt een grensoverschrijdende landbouwinnovatiefonds voorbereid. Daarnaast werkt er een werkgroep aan acties voor het verkorten van de ketens met mogelijk nieuwe verdienmodellen. Zo wordt het streekmerk met de streekhouders uitgerold en bijvoorbeeld verkend of de inzet van een onbemande streekproductenwinkel interessant is en passend. Op korte termijn wordt in de eerder genoemde deelgebieden (NIZB) het integraal dijken en krekplan uitgewerkt. Alle acties houden verband met elkaar op zoek naar een volhoudbare landbouw in het grenspark.

In het project Erfgoed Deal: Groeve Nieuw-Namen komen er verschillende opgaves samen: energietransitie door de aanleg van een zonnepark, erfgoed door het beschermen van de archeologische waarden, aardkunde door het beschermen van de 3 miljoen jaar oude lagen die daar aan het oppervlak komen en het beleven van de plek. In 2021 is een schetsontwerp opgeleverd dat door alle partijen goed ontvangen is. Samen met Zeeuwind en Staasbosbeheer worden in 2022 juridische en praktische zaken doorgenomen.

Voor de branding- en marketingstrategie is tijdens de laatste streekholderbijeenkomst de bezoekerswebsite met toolbox gelanceerd. Een aantal huisstijlelementen is technisch uitgewerkt en wordt uitgerold op diverse locaties binnen het Grenspark, zoals langs de Scheldekust.

Op het digitale platform van het Grenspark staat steeds de actuele stand van zaken.

4.2. Regionale Impuls gemeente Hulst en gemeente Sluis

Nog in uitvoering zijn de projecten in de gemeente Hulst:

- Een uitkijktoren op de grens (Bos van Clinge)
- Versterk de Scheldkust. Hierbij wordt nauw samengewerkt met het grenspark. Met de bewoners van de nabijgelegen gehuchten/dorpen is een attractieve route uitgewerkt, wat ook een ontwikkelingsroute vormt binnen het ruimtelijk concept van het Grenspark. Het (concept) plan is 18 september 2020 bestuurlijk gepresenteerd aan de gemeente Hulst, Waterschap, Provincie Zeeland en de Haven van Antwerpen.

4.3. Samenwerking in de Zwinstreek

Net als bij Grenspark Groot Saeftinghe heeft het grensoverschrijdende Landschapspark Zwinstreek

ook behoefte aan een identiteitsgerichte gebiedsaanpak. De eerste stappen voor de samenwerking zijn inmiddels gezet op het vlak van gebiedspromotie en gebiedsinrichting. Tegelijkertijd wordt het proces van samenwerking gestructureerd. In het najaar van 2021 is een projectcoördinator aangesteld om plannen omtrent marketing en toerisme uit te voeren. Projecten op het gebied van landbouw, natuur, waterbeheersing en erfgoed krijgen beslag in het Landschapspark Zwinstreek.

Op 14 september 2021 heeft ons college ingestemd met een intentieverklaring aan de Provincie West-Vlaanderen om te komen tot een Landschapspark Zwinstreek. Op 15 maart 2022 heeft Provincie Zeeland ingestemd met medewerking aan de aanvraag tot erkenning tot Landschapspark. Er wordt gewerkt aan een Masterplan.

In januari 2022 is bekend geworden dat de Zwinstreek één van de zeven genomineerden is die meedingt tot erkenning van een Landschapspark. De volgende stap wordt momenteel in gang gezet: de opzet van een Landschapsbiografie, een Masterplan en voor de eerste vijf jaar een Operationeel plan. De drie beste plannen krijgen de erkenning Landschapspark voor de periode 2023-2043.

4.4. Landbouwflankerend beleid

Een van de nevenopgaven binnen NPW is het Landbouwflankerend Beleid. Hiervoor is een bedrag geraamd van 13 miljoen euro. Hiervan is 8,4 miljoen euro gereserveerd voor subsidiebijdragen en 4,6 miljoen euro voor de Grondbank Zeeland in combinatie met kavelruil.

Via de Grondbank Zeeland wordt ruilgrond ingezet in combinatie met het instrument kavelruil om een bijdrage te leveren in het verbeteren van de agrarische structuur. Dit vindt plaats in heel Zeeland, maar de focus ligt vooral in Oost Zeeuws-Vlaanderen. De beschikbare voorraad ruilgrond (316 hectare per 1 januari 2022) ligt ook grotendeels in Oost Zeeuws-Vlaanderen. Uiterlijk 2025 dient de grondvoorraad te zijn vervreemd.

5. Monitoring

Nu een aantal projecten is afgerond en een aantal projecten in 2022 zal worden uitgevoerd zal de monitoring een belangrijke plaats gaan innemen. Immers, het is van belang om op te volgen, hoe de natuur zich binnen de projecten gaat ontwikkelen. De projecten Perkpolder, Baalhoek en Knuitershoek worden allen opgevolgd door het Centre of Expertise Delta Technology. De voorlopige resultaten wijzen uit dat de verwachte sedimentatie plaatsvindt.

Op dit moment is het projectteam bezig met een uitvraag voor de monitoring van de projecten van Bath, Ossenisse en Zimmerman.

Nederland heeft op 8 april 2014 aan de Europese Commissie toegezegd een onafhankelijke commissie voor de monitoring op het gebied van ecologie, morfologie en waterbeheer van de 600 ha natuurherstel Westerschelde in te stellen. Begin 2018 heeft LNV besloten dat de commissie de minister van LNV van advies zal voorzien.

Uitgangspunt was dat de monitoringscommissie haar activiteiten in 2021 zou starten tenzij op dat moment nog onvoldoende monitoringsgegevens beschikbaar zijn. Dit is het geval, nu een gedeelte van de projecten nog in uitvoering is. Met LNV is daarom besproken dat de commissie in 2023 van start zal gaan. De commissie zal bestaan uit drie onafhankelijke (Nederlandse) deskundigen op het gebied van ecologie, morfologie en waterbeheer.

Voor het Hedwigeproject is een monitoringsplan opgesteld in het kader van de vergunning Natuurbeschermingswet 1998. Dit is inmiddels goedgekeurd door het Ministerie van LNV. Er wordt op dit moment gemonitord op zoet-zout (T-0). Voor overige aspecten geldt dat monitoring pas mogelijk is na inrichting van de Hedwigepolder. Er is door NIOZ en de Universiteit van Antwerpen december 2018 een vegetatiemodel opgeleverd dat de komende jaren zal worden opgevolgd en gevuld zal worden met monitoringsgegevens.

Door Arcadis wordt jaarlijks een rapportage opgesteld waarin een evaluatie van de NPW projecten is opgenomen op basis van de monitoringsrapportages per project. Nu de projecten deels nog in voorbereiding en uitvoering zijn, kan er nog geen totaalbeeld gegeven worden. Voor zover er al wel iets gezegd kan worden over de bijdrage van de projecten aan de staat van instandhouding van de Westerschelde, worden de effecten in de rapportage over het jaar 2020, positief gewaardeerd.

Traverse Kapellebrug

Algemeen

Project:	N290 Traverse Kapellebrug
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	februari-maart-april 2022
Status:	Definitief
Datum:	17-5-2022
Bestuurlijk opdrachtgever:	dhr. A.J. van der Maas

Korte omschrijving

De Provinciale weg N290 is een gebiedsontsluitingsweg in Oost Zeeuws-Vlaanderen. Deze weg sluit aan op de N61 en N62 ten zuiden van Terneuzen en leidt via Zaamslag en Hulst naar de Nederlands-Belgische grens bij Kapellebrug. Het project betreft het deel van de N290 door Kapellebrug en heet de Gentsevaart. De Gentsevaart gaat door de bebouwde kom en noemen we daarom ook wel de Traverse Kapellebrug. De Traverse Kapellebrug zit constructief aan het einde van de levensduur en wordt daarom volledig gereconstrueerd. Er komt zodoende een nieuwe weg op de bestaande locatie. Deze omstandigheid biedt de mogelijkheid om de weg binnen de kom van Kapellebrug opnieuw in te richten.

De Gentsevaart is een drukke weg door Kapellebrug met veel woningen en bedrijven langs beide kanten. Door de verkeersdruk en het vrachtverkeer wordt door omwonenden hinder ondervonden en zijn er onveilige situaties voor met name fietsers en voetgangers. Met een nieuw ontwerp van de weg wordt ingezet op verbetering van de verkeersveiligheid en het beperken van de hinder zonder dat dit ten koste gaat van de doorstroming. Met deze verbeteringen wordt ook een positieve bijdrage geleverd aan de leefbaarheid in Kapellebrug.

Achtergrond

De reconstructie van de Traverse Kapellebrug komt voort uit het feit dat de weg constructief aan het einde van de levensduur zit. Het project richt zich dan ook op het opnieuw inrichten van de weg op de bestaande locatie in de huidige functie als gebiedsontsluitingsweg.

Het is behoorlijk druk op de Gentsevaart in Kapellebrug en er wordt vaak te hard gereden. Door de nabijheid van bedrijventerreinen in de gemeente Hulst en de Antwerpse haven is er ook veel vrachtverkeer. In het weekend gaan veel dagjesmensen via de N290 boodschappen halen. Door de drukte in combinatie met te hard rijden wordt er in Kapellebrug regelmatig geluidsoverlast ervaren en is het tegelijkertijd onveilig voor voetgangers en fietsers om de weg over te steken.

De reconstructie heeft niet tot doel om de verkeersintensiteit te beïnvloeden. Wel zijn de gevolgen van verkeersdruk en te hard rijden zoals verkeersonveiligheid en geluidhinder nadrukkelijke aandachtspunten in het definitief ontwerp. Om de verkeerssituatie in Kapellebrug aan te pakken gaat de Provincie samen met de gemeente Hulst de Gentsevaart vanaf de Belgische grens tot aan de kruising Gentsevaart/Molenstraat reconstrueren.

De kern van het project bestaat uit de volgende onderdelen:

- Aanleg fiets- en voetpaden aan beide zijden van de weg;
- Aanleg van een nieuwe rotonde bij de aansluiting Molenstraat;
- Aanleg verkeerseilanden voor veiligere fiets- en voetgangersoversteekplaatsen;
- Aanleg overige snelheid beperkende elementen;
- Optimaliseren van aansluitingen met andere straten (Roskamstraat en Brouwerijstraat);
- Vernieuwing van het gemeentelijk riool;

Voortgang algemeen

uitkomstEen landmeetkundige inmeting en opname zijn uitgevoerd om de huidige situatie van de Gentsevaart in 3D nauwkeurig in kaart te brengen. De gegevens uit deze metingen zijn gebruikt om het verkeerskundig ontwerp in te passen in de huidige situatie. Er zijn gesprekken gevoerd met diverse betrokken partijen. Daarnaast zijn verschillende zaken afgestemd met de verkeerscommissie van de gemeente Hulst. Samen met de gemeente Hulst is op 3 februari 2022 een informatiebijeenkomst georganiseerd voor bewoners en belanghebbenden.

Met de opmerkingen en vragen uit deze informatiebijeenkomst is rekening gehouden bij het opstellen van het Definitief Ontwerp (DO). Door bewoners zijn zorgen geuit over het verdwijnen van enkele parkeervakken. Een ander alternatief dan het laten vervallen van het fietspad aan één van beide zijden is er echter niet. Een voorstel voor de aansluiting van de Gentsevaart op het parkeerterrein van de supermarkt Mangnus is op 11 maart jl. besproken met de eigenaren van Mangnus. Er is overeenstemming bereikt over het ontwerp van de aansluiting zoals opgenomen in het definitief ontwerp.

Bij de behandeling van de startnotitie in de Commissie Economie van 2 juli 2021 is door PS verzocht om de mogelijkheden voor de aanleg van een fietstunnel in Kapellebrug te onderzoeken. Dit onderzoek is uitgevoerd door Royal HaskoningDHV. De eindconclusie was dat een fietstunnel weinig tot geen toegevoegde waarde heeft ten opzichte van de fietsoversteek zoals opgenomen in het verkeerskundig ontwerp. Bovendien is er een risico dat de sociale veiligheid verslechtert met de aanleg van een fietstunnel.

Op basis van het rapport van Royal HaskoningDHV heeft GS op 15 maart 2022 besloten om geen fietstunnel op te nemen in het DO. PS zijn in de commissie Economie van 11 maart jl. ingelicht over de uitkomsten van het onderzoek en het besluit van GS. De behandeling van het onderzoek in de commissie gaf geen aanleiding om terug te komen op het besluit van GS.

Vervolgens zijn het DO en het projectplan afgerond. Tevens is, ter afronding van de definitie- en ontwerpfase (conform het Kader Grote Projecten), ook een eindfasedocument opgesteld. Op 29 maart jl. heeft GS het DO, projectplan en eindfasedocument goedgekeurd en besloten deze aan te bieden aan PS. Deze stukken zijn behandeld in de Commissie Economie van 22 april 2022 waarna het statenvoorstel naar verwachting als hamerstuk op de agenda van de PS vergadering van 20 mei 2022 wordt geplaatst.

Het DO bepaalt in belangrijke mate de scope van het project voor de volgende projectfasen. De scope is beschreven in het projectplan en wordt ook via het eindfasedocument ter goedkeuring voorgelegd aan PS. Er is ook een nieuwe planning voor het project opgesteld en opgenomen in het projectplan. Gezien de uitkomst van de behandeling hiervan in de Commissie Economie is in deze voortgangsrapportage al uitgegaan van de nieuwe planning.

Er is opdracht gegeven voor het graven van proefsleuven voor nader onderzoek langs het traject. Ook het archeologisch onderzoek is gestart.

Relevante besluiten

GS	18 mei 2021: Vaststellen startnotitie 'Reconstructie Traverse Kapellebrug N290' en verzenden aan PS. 29 maart 2022: Goedkeuren definitief ontwerp, projectplan en eindfasedocument definitie- en ontwerpfase en aanbieden aan PS.
PS	29 mei 2020: Vaststellen Voorjaarsnota 2020 en daarmee project N290 Traverse Kapellebrug benoemen als groot project en het beschikbaar stellen van een krediet ter hoogte van € 5,6 miljoen. 23 juli 2021: Instemmen met de startnotitie 'Reconstructie Traverse Kapellebrug N290' en het gelijktijdig doorlopen van zowel de definitiefase als de ontwerpfase.

Voortgang per projectfase

Projectfase	% gereed	Begin	Eind
Initiatiefase	100	Mei 2020	Juli 2021
Definitiefase	100	Juli 2021	Mei 2022
Ontwerpfase	100	Juli 2021	Mei 2022
Vorbereidingsfase	5	Mei 2022	Maart 2024
Realisatiefase	0	April 2024	Maart 2025
Nazorgfase	0	April 2025	September 2025

Geld (huidige status)

Geld (vorige status)

Geld

Via de voorjaarsnota 2020 is voor het project een investeringskrediet van in totaal € 5,6 miljoen ter beschikking gesteld. Dit is inclusief € 0,6 miljoen voor het aantrekken van benodigde capaciteit. Het investeringskrediet wordt in 35 jaar afgeschreven vanaf 2026.

Het krediet is met behulp van een meerjarige projectbegroting verdeeld in diverse onderwerpen zoals voorbereidingskosten, engineering, bouwkosten, communicatie en onvoorziën. Periodiek nemen de projectleider, project-secretaris, projectbeheerser, financiële adviseur en projectadministrateur de gedetailleerde overzichten van begroting, bestedingen en verplichtingen door voor het gehele project. Zodoende wordt het projectbudget adequaat bewaakt.

De gemeente Hulst draagt € 200.000 bij aan de reconstructie. De kosten voor de vernieuwing van het riool zijn voor de gemeente. Voor de aansluiting bij de supermarkt is er een afspraak met de gemeente over een extra bijdrage van maximaal € 30.000, voor eventuele meerkosten bovenop de eerder ingeschatte kosten van € 30.000. Indien de meerkosten hoger zijn dan € 30.000 gaan de provincie en gemeente in overleg.

De kosten van toekomstig beheer en onderhoud na de reconstructie komen niet ten laste van het projectbudget, hiervoor is jaarlijks een centraal beheer- en onderhoudsbudget binnen programma 5 "Mobiliteit op Maat", doelstelling 050101 "Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen" beschikbaar. Dit budget wordt jaarlijks geïndexeerd.

Het investeringskrediet is aangevraagd op basis van een eerste raming op grond van het verkeerskundig ontwerp. Deze raming kwam uit op een bedrag van € 4.466.000. Deze raming is echter gedaan in 2019 en in de tussentijd zijn de marktomstandigheden flink gewijzigd. Vooral de marktprijzen zijn fors gestegen. Om de impact van dit grote risico duidelijk te krijgen, wordt er in de voorbereidingsfase nog twee keer een kostenraming opgesteld. Met de kostenraming wordt getoetst of het krediet voldoende is voor de realisatie van het projectresultaat. Als een verhoging van het krediet nodig is, dan worden Provinciale Staten hierover geïnformeerd en worden, indien nodig, keuzes voorgelegd voorafgaand aan de realisatiefase.

Organisatie (huidige status)

Organisatie (vorige status)

Organisatie

Naast het projectteam wordt er naar behoefte ook gebruik gemaakt van aanvullende interne en externe expertise. Gezien de nauwe samenwerking met de gemeente Hulst is er periodiek overleg met de projectleider van de gemeente Hulst om werkzaamheden af te stemmen. Indien nodig vindt er ook bestuurlijk overleg plaats met de gemeente Hulst.

Risico (huidige status)

Risico (vorige status)

Risico

Risicobeheersing vindt plaats aan de hand van regelmatig uitgevoerde risicoanalyses. De risico's worden minimaal iedere drie maanden geactualiseerd, inclusief de beheersmaatregelen bij deze risico's. Dit vindt plaats in een bijeenkomst met het projectteam met, indien nodig, aanvullende expertise. Per beheersmaatregel wordt een actiehouders aangewezen, de voortgang/effecten van de beheersmaatregelen worden via de actielijst van het projectteam bewaakt. De inspanning zal zich vooral richten op het beheersen van de risico's met de grootste (financiële) gevolgen. Daarnaast zal expliciet rekening gehouden worden met mogelijke juridische risico's.

Op basis van de meest recente actualisatie is vanuit het grootste risico van het project de stijgende prijzen die er voor zorgen dat de voorbereiding en uitvoering van de reconstructie duurder worden dan voorzien. De stijgende prijzen zijn nauwelijks beïnvloedbaar door de provincie, maar daar waar kostenbesparingen mogelijk zijn, worden de mogelijkheden benut. Daarnaast zijn er nog risico's die samenhangen met de onzekere uitkomsten van de diverse (bodem)onderzoeken die nog moeten plaatsvinden, de grondverwerving en de omleidingsroutes.

Een project is dynamisch en naarmate het project vordert kunnen de onzekerheden afnemen, maar er kunnen nog steeds risico's optreden met gevolg voor de planning en fasering.

Kwaliteit (huidige status)

Kwaliteit (vorige status)

Kwaliteit

Het DO bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteitseisen van het op te leveren projectresultaat. Bij de uitwerking van het DO naar een uitvoeringscontract worden de kwaliteitseisen nader gespecificeerd. Daarbij worden ook de resultaten betrokken van diverse onderzoeken zoals bijvoorbeeld een milieukundig onderzoek, een natuurtoets en archeologisch onderzoek. Ook de uitkomsten van de analyse voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen worden betrokken bij het bepalen van de kwaliteitseisen. Waar nodig wordt er gebruik gemaakt van externe expertise en de toepassing van second opinions.

Bij het bepalen van de kwaliteitseisen zijn wet- en regelgeving en CROW-richtlijnen belangrijke randvoorwaarden. Ook functionele wensen en gebruikerswensen wegen mee.

Informatie (huidige status)

Informatie (vorige status)

Informatie

Minimaal ieder kwartaal wordt gerapporteerd over de voortgang aan de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever. Provinciale Staten worden driemaandelijks geïnformeerd via de reguliere voortgangsrapportages grote projecten en bij fase overgangen. Bij majeure tussentijdse ontwikkelingen, die invloed hebben op de scope van het project, worden GS en PS separaat geïnformeerd buitenom reguliere rapportage momenten.

Op 3 februari 2022 heeft een digitale informatiebijeenkomst voor bewoners, bedrijven en andere belangstellenden plaatsgevonden. De uitkomsten van deze bijeenkomst zijn terug te vinden op de website www.zeeland.nl/kapellebrug net als andere relevante informatie over het project. Het is voor de omgeving ook mogelijk om contact op te nemen met vragen of opmerkingen over het project via het mailadres kapellebrug@zeeland.nl

Tijd (huidige status)

Tijd (vorige status)

Tijd

De planning per projectfase zoals opgenomen in deze voortgangsrapportage is overgenomen uit het, door GS goedgekeurde, projectplan dat tevens is behandeld in de Commissie Economie. Gezien de uitkomst van die behandeling is de status van het beheersaspect tijd verschoven van oranje naar groen.

Naast de planning kent het project ook de volgende mijlpalen:

- Goedkeuring van het definitief ontwerp N290 Traverse Kapellebrug door Provinciale Staten;
- Instemming van Provinciale Staten met de verschillende faseovergangen op basis van een eindfasedocument;
- Uitvoeringscontract gereed en gunning van het werk;
- Start uitvoering (in de realisatiefase);
- Oplevering van het werk;
- Start nazorgfase (déchargeverklaring door ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever).

De projectplanning is zorgvuldig opgesteld. Desondanks is het mogelijk dat als gevolg van onverwachte gebeurtenissen de planning uitloopt. Onderstaande onzekerheden kunnen van grote invloed zijn op de projectplanning:

- Bezwaar- en beroepsprocedures, bijvoorbeeld bij een eventuele bestemmingsplanprocedure;
- Werkzaamheden netbeheerders ten aanzien van verleggen kabels en leidingen voorafgaande aan ons werk (voorbereiding en realisatie);
- Werkzaamheden aan het riool;

- De eventuele grondverwerving die nodig is voor realisatie van het Definitief Ontwerp;
- Resultaten van diverse onderzoeken maken onvoorziene maatregelen noodzakelijk (bijvoorbeeld bodemsanering);
- Het bepalen van de benodigde omleidingsroutes;

Legenda beheersaspecten

	Geen indicatie
G	Groen Volgens planning
O	Oranje Dreigt te overschrijden
R	Rood Planning overschreden

Extra toelichting

Waterdunen

Algemeen

Project:	Waterdunen
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	februari-maart-april 2022
Status:	Definitief
Datum:	17-5-2022
Bestuurlijk opdrachtgever:	mevr. drs. A. Pijpelink

Korte omschrijving

Het doel van Waterdunen is drieledig:

- Een oplossing voor kustveiligheid. Duinen en dijken ter hoogte van Breskens vormden één van de zwakke Nederlandse schakels. Met de gekozen wijze van kustversterking is de veiligheid voor de komende 200 jaar gegarandeerd. (Inzichten over klimaatontwikkeling wijzigen echter voortdurend. Het is de vraag of deze stelling ook in de toekomst houdbaar blijft.)
- Met de gerealiseerde getijdennatuur, een groot slikken- en schorrengebied, draagt Waterdunen bij aan het met België afgesproken natuurherstel van de Westerschelde.
- Door de combinatie van kustversterking, (recreatieve) natuurontwikkeling en hoogwaardige verblijfsrecreatie ontstaat een voor recreanten uiterst aantrekkelijk gebied, zowel voor de echte natuurkenners en vogelaars als voor bewoners en verblijfsrecreanten. Dit zal leiden tot seizoenverlenging en een aanzienlijke sociaal- economische impuls voor deze (krimp)regio.

Achtergrond

De opgave voor de provincie is om het recreatieterrein, de (recreatie)natuur en de bijbehorende infrastructurele voorzieningen te realiseren.

Daarnaast gaat het ook om het realiseren van de gewenste toegevoegde waarde van Waterdunen voor wat betreft de sociaal-economische impuls voor de regio West Zeeuws-Vlaanderen en de betekenis voor Zeeland als LAND IN ZEE!-landmark.

De volgende resultaten worden nagestreefd:

- garanties voor een goed beheer en gebruik van de aangelegde voorzieningen;
- spin-off voor bewoners, instellingen en ondernemers in de regio;
- uitstraling naar landelijke overheid, kennisinstituten, pers, toekomstige bezoekers.

Bovenstaande resultaten bereikt de provincie in samenwerking en afstemming met de andere bij Waterdunen betrokken partijen (Waterschap Scheldestromen, gemeente Sluis, Stichting Het Zeeuwse Landschap en Molecaten) en met de omgeving.

Voortgang algemeen

De grondoverdracht aan Molecaten heeft op 2 december 2021 plaatsgevonden. Molecaten is inmiddels met de eerste (bouw)werkzaamheden gestart en heeft aangegeven dat het de planning is het 1e deel van het park in april 2023 te openen.

Waterschap heeft stappen gezet in het overleg met de aannemer en voert gesprekken over de uitvoering van het totale werkpakket voor aanpassing van de getijdenduiker op basis van de uitgangspunten zoals opgenomen in het RHDHV rapport uit december 2020. De provincie wordt hierover geïnformeerd en bij betrokken. Het waterschap heeft het streven dit jaar met de aannemer(s) de aanpak verder uit te werken om voor einde van 2023 de getijdenduiker te hebben aangepast. De aanpassingen aan de duiker worden zo georganiseerd dat het gebied hier zo min mogelijk nadelige gevolgen van ondervindt.

Met HZL zijn de ambtelijk gesprekken gaande voor het beheer en onderhoud en de overdracht van de gronden uiterlijk eind september 2022. De notaris en kadaster zijn ingeschakeld om de grondoverdracht naar HZL voor te bereiden.

Relevante besluiten

GS

PS

In de PS vergadering van 17 december 2021 is de GREX 2021 afgesloten en met het resterend financiële kader een meerjarig projectbudget vastgesteld. De looptijd van de realisatiefase is verlengd tot en met 30 september 2022. De start van de nazorgfase is vastgesteld op 1 januari 2022 met afronding van de nazorgfase op 31 december 2024.

Voortgang per projectfase

30Projectfase	% gereed	Begin	Eind
Initiatiefase	100		
Definitiefase	100		
Ontwerpfase	100		
Vorbereidingsfase	100		
Realisatiefase	92		30-09-2022
Nazorgfase	0	01-01-2022	31-12-2024

Geld (huidige status)

Geld (vorige status)

Geld

In de PS-vergadering van 17 december 2021 is de GREX Waterdunen 2021 afgesloten en met het resterend financiële kader is een meerjarig projectbudget vastgesteld voor de afronding van de realisatiefase en de nazorgfase. De werkzaamheden met betrekking tot de optimalisatie van de getijdenduiker zullen naar verwachting in 2023 worden uitgevoerd. Waterschap Scheldestromen verwacht voor het zomerreces hiervoor een begroting van de aannemer te ontvangen.

Door de marktomstandigheden (stijgende prijzen) en de termijn waarop de werkzaamheden daadwerkelijk worden uitgevoerd neemt de kans op meerkosten toe, maar dit risico is momenteel nog lastig in te schatten en realistisch te kwantificeren.

Voor nu is de verwachting dat de mogelijke meerkosten binnen de post onvoorzien zijn op te vangen.

Organisatie (huidige status)

Organisatie (vorige status)

Organisatie

De capaciteitsplanning wordt elk kwartaal beoordeeld. Er zijn wijzigingen in het projectteam, hiervoor is een oplossing gevonden. Momenteel wordt er geïnvesteerd in de kennisoverdracht. Er vindt prioritering plaats op de werkzaamheden in het kader van de grondoverdracht aan HZL die uiterlijk in september 2022 zal plaatsvinden. De meest urgente overige zaken ten behoeve van de nazorgfase worden binnen het team opgevangen.

Risico (huidige status)

Risico (vorige status)

Risico

Voor Waterdunen worden de risico's elk kwartaal opnieuw geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd. De risico's worden verwerkt in NARIS, het provinciaal risicomanagementsysteem. Vanuit NARIS wordt vervolgens input geleverd voor het benodigde bedrag voor de post onvoorzien in het meerjarig projectbudget. Dit betreffen zowel de risico's op de resterende uitvoering, monitoring en overdracht van het beheer. Met het vaststellen van het meerjarig projectbudget maken de risico's voor de beheerfase onderdeel van de projectbudget. Daarom maken deze risico's geen onderdeel meer uit van het provinciale weerstandsvermogen en worden zij niet meer separaat gerapporteerd in de

provinciale risicoparagraaf.

Voor deze voortgangsrapportage zijn de risico's geactualiseerd. Daaruit blijkt dat de post onvoorzien toereikend is om de risico's op te vangen. De vertaling en becijfering van de risico's in het onderliggende risicodossier worden niet in de openbaarheid gedeeld. Dit is een bewuste keuze in het belang van het project, de projectpartners en onze onderhandelingspositie.

De resterende risico's hebben in abstracte zin betrekking op mogelijke extra kosten die samenhangen met de overdracht van de gronden aan HZL. Het gaat daarbij onder andere om kosten voor herstel van de door de hevige storm afgeslagen eilandhoofden van de middenpad-eilanden.

Voor PFAS worden de actualiteiten gevolgd. Voor Waterdunen zijn er, ook nadat er medio februari 2022 een oppervlaktewater en slibonderzoek in Waterdunen is uitgevoerd, geen aanwijzingen dat de overschrijding van de PFAS-norm die is aangetoond in het oostelijk deel van de Westerschelde gevolgen heeft voor de uitvoering van het project. Voor verdere informatie inzake PFAS verwijzen wij u naar de brief van Gedeputeerde Staten die op 22 april 2022 jl. is behandeld in de commissie Ruimte.

Kwaliteit (huidige status)

Kwaliteit (vorige status)

Kwaliteit

Met de afronding van de werkzaamheden in Waterdunen door de provincie en de overdracht van de gronden aan Molecaten is de GREX afgesloten. Het groene gedeelte van de GREX is omgevormd in een meerjarige projectbegroting en is op 17 december 2021 in PS vastgesteld (inclusief de aangepaste en geactualiseerde scope beschrijving). De laatste stap in de realisatiefase die de provincie na het afronden van het recreatiebestek (o.a. strooilaag aanbrengen op de wandelpaden in het westelijk deel in het voorjaar (Mei 2022)) nog moet zetten, is de overdracht van de grond aan Stichting Het Zeeuwse Landschap.

Informatie (huidige status)

Informatie (vorige status)

Informatie

Ieder kwartaal wordt gerapporteerd over de financiële voortgang aan de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever. Bij majeure tussentijdse ontwikkelingen op het gebied van tijd en geld worden GS geïnformeerd. Uw Staten worden per kwartaal geïnformeerd en zo nodig tussentijds over de voortgang.

Voor de stakeholders wordt er een website bijgehouden om actualiteiten in het gebied toe te lichten en per kwartaal wordt er een Waterdunen magazine uitgebracht. In december is het westelijk deel van

Waterdunen opengesteld voor wandelaars; heel Waterdunen is nu toegankelijk voor recreanten en de eerste reacties van de bezoekers zijn lovend en positief. Ook de broedvogels weten de vogeleilanden inmiddels weer te vinden; HZL signaleert al veel beweging in het gebied en verwacht dan ook wederom een veelbelovend broedseizoen.

Tijd (huidige status)

Tijd (vorige status)

Tijd

Met het besluit van PS op 17 december 2021 is de looptijd van de realisatiefase tot en met 30 september 2022 bijgesteld en de start van de voorbereiding op de nazorgfase op 1 januari 2022 vastgesteld met afronding van de nazorgfase op 31 december 2024.

Legenda beheersaspecten

	Geen indicatie
G Groen	Volgens planning
O Oranje	Dreigt te overschrijden
R Rood	Planning overschreden

Extra toelichting

Zanddijk

Algemeen

Project:	Zanddijk
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	februari-maart-april 2022
Status:	Definitief
Datum:	17-5-2022
Bestuurlijk opdrachtgever:	dhr. A.J. van der Maas

Korte omschrijving

Doel van het project is het realiseren van een duurzaam veilige en onderhoudsarme ontsluiting van de kern Yerseke en de bedrijven in Yerseke (Havendijk, Burenpolder, Korringaweg, Olzendepolder), waarbij zo mogelijk ook andere belangen (waaronder spoorveiligheid, verbetering doorstroming en veiligheid op U-route A58 en de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Reimerswaal) gediend worden.

Achtergrond

De provinciale weg op de Zanddijk en Molendijk (N673) naar Yerseke kent ernstige knelpunten op het gebied van verkeersveiligheid, bereikbaarheid en onderhoud. Daarom is deze door Gedeputeerde Staten in 2017 in de top 3 geplaatst van wegen die met voorrang moeten worden aangepakt. Na eerdere studies in 2014 en 2017 hebben Gedeputeerde Staten op 14 mei 2019 de eindrapportage van de eind 2018 gestarte verdiepingsstudie vastgesteld. Hieruit blijkt dat alle onderzochte alternatieven een goede oplossing bieden voor de problematiek op de N673.

Voortgang algemeen

In deze rapportageperiode is het volgende gerealiseerd:

De definitiefase van het project en de ontwerpfase zijn verder gebracht.

Dit betreft onder andere het uitvoeren van een aantal onderzoeken, zoals quick scan flora en fauna, stikstof en geluid, etc. en het opstellen van een concept samenwerkingsovereenkomst met de partners. Daarnaast is een second opinion op de projectraming gedaan.

Op vrijwillige basis is een tweede woningaankoop kunnen worden gerealiseerd.

Er wordt extra aandacht besteed aan de relatie met de omgeving, omdat, zoals bekend, het project gevoeligheden kent bij de omgeving. In dit verband heeft de gedeputeerde onder andere een bedrijfsbezoek gehad bij Kotra.

Ook heeft de projectorganisatie diverse brieven en vragen van betrokkenen en belangstellenden ontvangen en beantwoord.

Zoals hierboven vermeld is gewerkt aan een Samenwerkingsovereenkomst tussen de drie partners (Provincie, Gemeente en Waterschap). Hierin worden de verdeling van verantwoordelijkheden in onder andere ontwerp, realisatie, beheer en financiering vastgelegd. Per eind januari 2022 is de SOK grotendeels in concept gereed. Een laatste punt van bespreking is de verkeersafwikkeling Molendijk-Olzendepolder. Hierover is nog geen overeenstemming bereikt in deze verslagperiode.

Er is een onderzoek gestart naar mogelijke optimalisaties van het ontwerp. Hierbij wordt onder andere gekeken of de impact op de omgeving kan worden beperkt en welke financiële effecten dit heeft op de projectraming.

In het algemeen is er veel maatschappelijke spanning rondom dit project. De uiteenlopende voorkeuren uit zich op diverse wijzen en raken uiteindelijk ook de samenwerking tussen de projectpartijen. Daarmee is de samenwerkingsverhouding in de regio een belangrijk punt van aandacht.

De gemeenteraadsverkiezingen zijn van invloed geweest op het project. De gemeente Reimerswaal heeft aangegeven tijdens de periode rondom de raadsverkiezingen en collegevorming geen besluiten over het project te kunnen nemen. Dit heeft invloed gehad op het besluitvormingstraject in het bestuurlijk overleg. Met name de besluitvorming over de verkeersafwikkeling Molendijk – Olzendepolder is hierdoor niet afgerond kunnen worden.

Aanvraag LVO (spoorwegovergang Zanddijk) is definitief ingediend bij het Rijk door het LVO. Hierover is nog geen duidelijkheid gekregen.

De voorbereidingen van het consultatie traject zijn gestart. Dit betreft vooralsnog de interne voorbereidingen. Zodra het projectplan en de ontwerpuitgangspunten, inclusief eventuele optimalisaties zijn vastgesteld kan het consultatie traject starten. Dit zal naar verwachting rond de zomer zijn.

Relevante besluiten

- Principe definitief plan voor uitvoering van een eerste fase volgens tracé 3c is door GS op 27 september 2017 vastgesteld;
- In 2018 heeft GS besloten fase 1 vooralsnog niet uit te voeren en eerst een verdiepende studie uit te voeren naar de mogelijkheden van een totaaloplossing.
- De eindrapportage van deze verdiepingsstudie is door GS op 21 mei 2019 vastgesteld.
- GS In september 2019 heeft GS besloten om nog geen voorkeur alternatief vast te stellen maar eerst in overleg te gaan met het ministerie van IenW over cofinanciering door het Rijk.
- Op 3 december 2019 heeft GS besloten dat alternatief Bruin het voorgenomen voorkeursalternatief is en te starten met een informele inspraakprocedure.
- Op 9 juni 2020 heeft GS besloten om aan PS een Startnotitie voor het tracé Roze-Zwart aan te bieden.
-

Op 9 november 2021 hebben GS aan PS per brief een update gegeven over de voortgang van het project. Hierin is onder andere aangegeven dat er is gekozen om toch voor 1 bestemmingsplanprocedure te gaan en dat partners in gesprek zijn om te zorgen dat de verkeersintensiteit op de Molendijk op een gewenst niveau komt. E.e.a. is tijdens een informatiebijeenkomst voor PS op 19 november 2021 nader toegelicht.

Beschikbaarstelling voorbereidingskrediet van € 1,1 mln. (PS 10-11-17 € 800.000 en PS 8-6-18 aanvulling met € 300.000)
 PS hebben op 3 jul 2020 een extra Commissie Economie gehouden, om met belanghebbenden in gesprek te gaan.
 Het onderwerp is behandeld in de Commissie Economie van 4 september 2020 en 9 oktober 2020.
 Op 6 november 2020 is de Startnotitie voor het project vastgesteld en zijn vier moties aangenomen.
 5 februari 2021 hebben Provinciale Staten een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de aankoop van vastgoed. De werkzaamheden hieromtrent zijn onderdeel van de voorbereidingsfase.

Voortgang per projectfase

Projectfase	% gereed	Begin	Eind
Initiatiefase	100		06-11-2020
Definitiefase	99	07-11-2020	30-06-2022
Ontwerpfase	90	07-11-2020	31-12-2022
Vorbereidingsfase	2	01-12-2021	30-09-2025
Realisatiefase	0	01-10-2025	31-10-2027
Nazorgfase	0	01-11-2027	31-12-2027

Geld (huidige status)

Geld (vorige status)

Geld

Van het voorbereidingsbudget van € 9,1 mln is nog circa € 5,9 mln beschikbaar. Hiervan betalen we de definitie- en ontwerpfase met daarin o.a. inhuur van expertise, de extra kosten voor het aanpassen van het Ontwerp en de bijhorende doorrekeningen en daarbij behorende adviezen. En daarnaast ook de aankoop van vastgoed, met bijbehorende percelen.

Het reeds door PS toegekende investeringskrediet Zanddijk van € 9,1 miljoen bestaat uit 2 delen:

- Een krediet voor voorbereidingskosten van € 1,1 miljoen, waarvan eind april nog ruim € 0,06 miljoen beschikbaar is.
- Een krediet dat door uw Staten specifiek is toegekend voor vastgoedaankopen met een omvang van € 8,0 miljoen, waarvan eind april nog € 5,8 miljoen beschikbaar is.

De inschatting ultimo april 2022 is dat het krediet voor voorbereidingskosten niet toereikend is voor afronding van de definitiefase. Daarom heeft GS in april 2022 besloten uw staten doormiddel van de 6e begrotingswijziging 2022 voor te stellen € 0,4 miljoen van het krediet bestemd voor vastgoedaankopen “over te hevelen” naar het investeringskrediet bestemd voor voorbereidingskosten. Uw staten behandelen de 6e begrotingswijziging in uw vergadering van 20 mei 2022. Wij voorzien dat deze overheveling geen belemmeringen oplevert voor de benodigde vastgoedtransacties.

De bandbreedte in de ramingen voor het totale project is teruggebracht van ca. 40% naar ca. 20% conform de fase definitiefase Handboek grote projecten. De raming van het benodigd realisatiebudget ligt op dit moment ca € 3 miljoen hoger dan de ramingen van vorig jaar, €50,2 mln (november 2021) versus €47,1 mln (november 2020). Er is meer zekerheid gekomen over de bandbreedte (deze is lager) en over het realisatiebudget.

Er is een 2nd opinion uitgevoerd op de raming uit november 2021. De algemene conclusie is dat de opbouw en inhoud van de raming volledig en gedegen is. Wel zal, gelet op de inflatie het afgelopen half jaar en de toekomstige verwachtingen, nog een correctie moeten komen die naar verwachting gezien de mondiale omstandigheden een grote invloed op de hoogte van de raming zal hebben.

Organisatie (huidige status)

Organisatie (vorige status)

Organisatie

Bij de start van de definitiefase is de projectorganisatie opnieuw ingericht en afgestemd op de benodigde capaciteit, adequate rolverdeling en competenties voor de komende fases. In deze periode is ingezet op het structureren van de werkverhoudingen binnen het projectteam.

Bij de overgang naar de Voorbereidingsfase zal er apart aandacht zijn voor de governance van het project. In het Statenvoorstel dat hierbij hoort zal hiertoe een voorstel worden gedaan.

De kwartiermaker/beoogd directeur heeft de voorbereiding van de oprichting van een BV ondersteund en geeft advies over optimalisaties in het ontwerp.

Risico (huidige status)

Risico (vorige status)

Risico

De belangrijkste risico's in het project in de rapportageperiode zijn

- Een langere doorlooptijd van het project als gevolg van:
 - o Weerstand vanuit de omgeving wat kan leiden tot bezwaren en daarmee langere procedures
 - o Vertraging in besluitvormingstrajecten van diverse betrokken overheden (o.a. over bijdragen van derden aan het project)
 - o Vertraging in de grondverwerving (planning dient nog geverifieerd te worden door de afdeling Vastgoed)
- Prijsstijgingen van goederen en diensten / inflatie
- Milieukundige kwaliteit bodem

Doordat er is gekozen voor 1 bestemmingsplanprocedure is het risico op het punt van langere doorlooptijden als gevolg van dubbele procedures afgenomen.

Na het vaststellen van de Startnotitie is eind 2020 een risicosessie gehouden. Beheersmaatregelen zijn geformuleerd en worden uitgevoerd. De risicosessie van november 2021 liet zien dat het financieel risico groter is dan eerder ingeschat. Factoren daarbij zijn o.a. weerstand uit de omgeving en een langere doorlooptijd in de besluitvorming. De risicoreservering is daarom met € 2,7 mln verhoogd. Deze verhoging is in de raming verwerkt. Dit is exclusief de ramingen voor inflatie en prijsstijgingen. Tegelijkertijd is de raming nauwkeuriger geworden. De totale kosten incl. de verhoogde risico reservering zijn nagenoeg gelijk gebleven, €59,1 mln (november 2020) versus €59,4 (november 2021).

Kwaliteit (huidige status)

Kwaliteit (vorige status)**Kwaliteit**

Met het gekozen tracé worden de doelstellingen van het project, te weten verkeersveiligheid, bereikbaarheid en onderhoudsreductie, bereikt. Onderdeel hiervan is het werken aan een passende verdeling van verkeer over de Molendijk en Olzendepolder.

Voor fietsers is er bij de Grintweg momenteel sprake van een gevaarlijke oversteek. In het ontwerp is daarom een fietstunnel voorzien. Deze maatregel is ter vervanging van de fietstunnel en vrijliggend fietspad Olzendedijk. Het vrijliggend fietspad Olzendedijk is door het Waterschap, als beheerder, uit het ontwerp gehaald. Het Waterschap is van mening dat er een voldoende veilige alternatief is in de nabijheid.

Ook bij de rotonde Nishoek zijn verbeteringen voor de veiligheid van fietsers voorzien in de vorm van tunnels.

Informatie (huidige status)**Informatie (vorige status)****Informatie**

PS hebben op 6 november 2020 de Startnotitie vastgesteld. En daarmee een go besluit genomen om door te gaan naar de Definitiefase voor het tracé Roze-Zwart. De andere tracés zijn afgefallen. De in die vergadering aangenomen moties en opmerkingen over o.a. fietstunnels, fietspaden, de zoetwaterbel en de financiële bandbreedte worden meegenomen in de uitwerking richting de volgende fase van het project.

Er zijn het afgelopen kwartaal voorbereidingen getroffen voor het Statenvoorstel voor de volgende fase.

Tijd (huidige status)**Tijd (vorige status)**

Tijd

Het opstellen van en de besluitvorming over de SOK neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Dit geldt ook voor de keuzes in het ontwerp m.b.t. de verdeling van verkeer over de Molendijk en Olzendepolder. Het hieraan gekoppelde consultatietraject daarom verplaatst naar de 2e helft van 2022. Het streven is om voor de zomer 2022 een voorstel in de Staten te brengen, zodat dit vervolg ook kan starten. Eind 2022 wordt een krediet aanvraag verwacht, o.b.v. een integraal DO, waarin eventuele resultaten uit de consultatie zijn verwerkt. Eerder is er voor gekozen om één planologische procedure te doorlopen, in plaats van één voor elke fase. Daarmee zijn er minder risico's in dit traject. Dit betekent dat de Ontwerpfase eind 2022 afgerond wordt maar ook dat de uitvoering van de werkzaamheden start in lijn met de oorspronkelijke fase 2 (2026/2027). Behoudens vertraging vanwege bezwaar- en beroepsprocedures.

Van de diverse fasen wordt de start als besluit voorgelegd aan PS.

Legenda beheersaspecten

	Geen indicatie
G	Groen Volgens planning
O	Oranje Dreigt te overschrijden
R	Rood Planning overschreden

Extra toelichting